

Het goud van DNB geeft ‘een gevoel van veiligheid’

DNB verhuist vijftienduizend goudstaven. Weg uit Amsterdam, want dat is veiliger. Toch valt over de waarde van goud te twisten.

[Liset Hamming](#) 14 oktober 2019

De president van De Nederlandsche Bank (DNB), Klaas Knot, zit met zijn kantoor bovenop een berg goud. Vijftienduizend goudstaven liggen er in de kelder van het DNB-gebouw in Amsterdam. Bij elkaar hebben ze een waarde van 6,4 miljard euro. Maar het gebouw uit 1967 is aan een ‘grondige vernieuwing’ toe. DNB grijpt de renovatieplannen aan om de goudstaven ergens anders op te slaan. De zware beveiliging van het gebouw in Amsterdam is dan niet meer nodig, waardoor DNB ‘toegankelijker voor het publiek’ wordt.

Dit najaar start de bouw van het DNB Cashcentrum in Zeist. Daar komt het goud te liggen op een defensie terrein naast de gesloten vliegbasis Soesterberg. Een stuk makkelijker te beveiligen dan het gebouw in hartje Amsterdam. Aanvankelijk zou DNB wachten met het verhuizen van de goudstaven tot het cashcentrum in 2023 af is, maar het voormalige gebouw van drukkerij Johan Enschedé in Haarlem is beschikbaar voor een tussentijdse opslag. Hierdoor kan de renovatie van het DNB-gebouw in Amsterdam een jaar eerder beginnen. Hoe en wanneer de verhuizing naar Haarlem precies gaat plaatsvinden, mag DNB uit veiligheidsoverwegingen niet zeggen.

De vijftienduizend goudstaven spreken niet alleen tot de verbeelding, maar hebben ook een belangrijke functie, legt DNB-woordvoerder Herman Lutke Schipholt uit. “De goudvoorraad van DNB wordt beschouwd als de ultieme reserve. De voorraad geeft een gevoel van veiligheid en schept vertrouwen.” Volgens Dirk Bezemer, hoogleraar economie aan de Rijksuniversiteit Groningen, stamt dit vertrouwen uit de tijd dat elk bankbiljet tegen goud in te wisselen moest zijn. Deze ‘goudstandaard’ werd echter al in de jaren dertig losgelaten. Sinds 1944 zijn de meeste valuta niet meer rechtstreeks aan goud gekoppeld, maar via de dollar, dat heet het systeem van Bretton-Woods. En sinds 1971 is de koppeling met goud helemaal losgelaten.

Geloof in goud

Maar daarmee eindigde het goudsentiment niet. “Juist in tijden van crisis neemt de vraag naar goud toe”, zegt Willem Middelkoop, auteur van het boek ‘Goud en het geheim van geld’. “Vlak nadat in 2008 de financiële crisis uitbrak, nam de vraag naar goud exponentieel toe. Nog steeds wordt er goud ingekocht, vooral door China en Rusland. Niet om te beleggen, maar om dit ‘oergeld’ in huis te hebben.”

Bij DNB ligt 180 ton goud - de vijftienduizend goudstaven. Er ligt ook nog vierhonderd ton Nederlands goud in het buitenland, verspreid over Londen, New York en Ottawa. Uit veiligheidsoverwegingen, volgens DNB. Middelkoop pleit er al jaren voor om al het Nederlandse goud naar Nederland te halen. “Als er echt een grote crisis uitbreekt dan kan je alleen maar olie importeren door met goud te betalen. Venezuela betaalde recent nog een deel van haar schulden af door 90 ton goud in te leveren bij Engelse bankiers.”

Bezemer vindt de hoeveelheid Nederlands goud juist 'volstrekt oninteressant'. "Het geloof in de waarde van goud komt van mensen die niet goed snappen hoe het huidige monetaire systeem werkt. Een *selffulfilling prophecy*: als mensen geloven dat goud waardevast is en in tijden van crisis goud kopen, neemt goud in waarde toe. En er zijn natuurlijk partijen die met het aanwakkeren van dit geloof zelf geld kunnen verdienen."